

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/395/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713208950
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8713208950.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, na ul. Bajkalskej 30, proti žalovaným 1/ L. E., nar. XX. X.. XXXX, bývajúcej v Y., na ul. L. XXXX/XX, 2/ R. Q., nar. X.X.XXXX, bývajúcemu v Y., na ul. L. XXXX/XX, o povolenie obnovy konania vo veci 7C/136/2011 Okresného súdu Poprad, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 7.7.2015 č. k. 15C 14/2013-231 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením povolil obnovu konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp.zn. 7C/136/2011.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaná v 1. rade ako hlavný dôvod požadovanej obnovy konania uviedla skutočnosť, podľa ktorej prvostupňový súd sa v pôvodnom konaní nevyrovnal s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmysle tohto ustanovenia spotrebiteľ si nemôže privodiť horšie postavenie ako mu priznáva tento zákon. Priznanie úrokov z omeškania z dlžnej sumy vo výške 11,79 % ročne je v rozpore s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v tejto časti by obnova konania žalovanej v 1. rade mohla privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. To sa konštatovalo i v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.1.2014 vydaným vo veci 6Co/11/2014, ktorým bolo zmenené rozhodnutie prvostupňového súdu tak, že došlo k odloženiu vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 9.1.2012 vydaného vo veci 7C/136/2011 a to až do rozhodnutia vo veci 15C/14/2013 Okresného súdu Poprad.

Po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Poprad vo veci 7C/136/2011 sa žalovaná v 1. rade dozvedela nové skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní, pretože o nich nemala vedomosť a môžu jej privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci minimálne v časti týkajúcej sa úrokov z omeškania. Súd prvého stupňa preto s poukazom na ustanovenie § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p. povolil obnovu konania, nakoľko v pôvodnom konaní nebolo zohľadnené rozhodnutie Súdneho dvora Európskych spoločností, konkrétne rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci Océano Grupo Editorial C-240/98 až C-244/98, Godard č.l. 61, z ktorého vyplýva, že v štátoch, kde nie je povinný advokát musí súd zo zákona skúmať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zmluva o úvere, na základe ktorej súd vydal predmetné rozhodnutie, vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy a preto bolo potrebné posudzovať ju v súlade so Smernicou Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993.

Zákon rozoznáva subjektívnu a objektívnu prekluzívnu lehotu, v ktorých treba podať návrh na obnovu. Objektívna 3 - ročná lehota sa počíta od právoplatnosti rozsudku. Z objektívnej lehoty zákon pripúšťa výnimky a návrh možno podať aj po uplynutí troch rokov a to v prípadoch, ak sa návrh opiera o dôvod obnovy podľa ustanovenia § 228 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ak trestný rozsudok, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie v občianskom súdnom konaní bol neskôr podľa trestnoprávných predpisov zrušený, ak

právoplatný rozsudok je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Žalovaná v 1. rade podala návrh na obnovu konania dňa 25.6.2013 teda v 3-ročnej objektívnej lehote, nakoľko rozsudok vo veci 7C/136/2011 nadobudol právoplatnosť dňa 20.3.2012.

Subjektívna 3 - mesačná lehota sa počíta odo dňa, keď sa ten, kto navrhuje obnovu dozvedel o dôvode obnovy alebo odo dňa keď ju mohol uplatniť. Vo veci sa konajúci súd stotožnil s výpoveďou žalovanej v 1. rade týkajúcej sa zachovania 3 - mesačnej lehoty s tým, že žalovaná v 1. rade sa o existencii rozsudku Európskeho súdneho dvora, ktorý bolo potrebné aplikovať v konaní vo veci 7C/136/2011, dozvedela až po návšteve združenia na ochranu spotrebiteľov dňa 3.5.2013 a v zákonom stanovenej lehote podala návrh na povolenie obnovy konania. Ako bežná spotrebiteľka v čase vyhlásenia rozsudku vo veci 7C/136/2011, t. j. v januári 2012 a následného písomného vyhotovenia rozsudku nemala vedomosť o existencii rozhodnutí Európskeho súdneho dvora. Túto judikatúru ako bežný spotrebiteľ neštudovala. V uvedenom čase spotrebiteľia ani neboli obširnejšie mediálne informovaní o svojich právach. Informovanie bežných spotrebiteľov sa mediálne rozšírilo až v priebehu rokov 2013 až 2014 a bežní spotrebiteľia začali mať bližšie informácie v súvislosti s možnosťou uplatňovania svojich práv.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie zmeniť tak, aby návrh na obnovu konania bol zamietnutý. Ako dôvod uviedol, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čím bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Rovnako je nepreskúmateľné, z akého dôvodu vôbec bola obnova konania povolená. V rozhodnutí nie je špecifikované, ktorá konkrétna podmienka dohodnutá v zmluve o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 6.3.2006 by mala byť neprijateľná a teda prečo sa v odôvodnení uznesenia vôbec spomínajú nejaké neprijateľné zmluvné podmienky. V obdobných prípadoch súdy Slovenskej republiky účelové a neodôvodnené návrhy na obnovu konania zamietajú. Pre povolenie obnovy konania nie sú dané vecné podmienky a ani jeden zákonný dôvod. K povoleniu obnovy by sa malo pristupovať naozaj vo veľmi výnimočných prípadoch a situáciách presne vymedzených v zákone. Vo veci nielenže neboli splnené základné vecné zákonné predpoklady pre povolenie obnovy konania, ale nebola dodržaná ani lehota na podanie návrhu na obnovu konania. Subjektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania a jej začiatok nemôžu byť zakotvené vo vzduchoprázdne a založené len na účelovom čestnom prehlásení žalovanej v 1. rade, pravdivosť ktorého nie je možné dokázať. Plynutie lehoty musí mať jednoznačne určiteľný začiatok. Subjektívna lehota by sa mala počítať od vyhlásenia prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora, najneskôr však uplynutím 20. dňa od zverejnenia rozhodnutia Súdneho dvora v úradnom vestníku EÚ, v ktorom je každé takéto rozhodnutie publikované, čím sa stáva záväzným pre každú fyzickú a právnickú osobu. Úplná neznalosť zákona neospravedlňuje a nemôže byť ospravedlnením pre účelový, nezákonný postup súdu pri svojoľnej aplikácii právnych predpisov. V tomto prípade pri deformácii právnych podmienok pre povolenie obnovy konania ako mimoriadneho zásahu do právnej istoty účastníkov konania. V našom právnom poriadku sa nepripúšťa subjektívna svojvoľnosť súdu pri tvorbe spravodlivosti. Súdy sú oprávnené len aplikovať zákony a to výlučne v zákonných medziach.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O. s. p. preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu poukazujúce na nepreskúmateľnosť uznesenia s týmito nie je možné sa stotožniť. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že minimálne v časti priznaných úrokov z omeškania obnova konania môže privodiť pre žalovaných priaznivejšie rozhodnutie vo veci, pričom ako dôvod povolenia obnovy je uvedené ustanovenie § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p. s poukazom na rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci Océano Grupo Editorial C-240/98 až C-244/98.

Hoci zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 6.3.2006 vzhľadom na znenie ustanovenia § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase jej uzatvorenia nemala charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uvedené neznamená, aby táto zmluva nebola zmluvnou

spotrebiteľskou. V tom čase ochrana spotrebiteľa bola obsiahnutá v zákone č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Tento právny predpis účinný v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 23a ods. 1 za spotrebiteľské zmluvy považoval zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárali vo viacerých prípadoch a bolo obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňoval. Uvedené ustanovenie, teda nevylučovalo, aby charakter spotrebiteľskej zmluvy nemohla mať i zmluva o úvere uzatvorená v súlade s ustanoveniami § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Novelou Obchodného zákonníka uskutočnenou zákonom č. 454/2008 Z.z. s účinnosťou od 15.1.2009 bolo zmenené ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. V zmysle novelizovaného znenia tohto ustanovenia v prípade, ak záväzok vznikol so spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom bol spotrebiteľ, úroky z omeškania mohli byť dohodnuté najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov Občianskeho práva. Pre možnosť aplikácie tohto ustanovenia nie je právne významné, kedy bola spotrebiteľská zmluva uzatvorená, ale kedy došlo k vzniku omeškania. Je to zrejme z ustanovenia § 768f zákona č. 454/2008 Z.z. upravujúceho prechodné ustanovenie účinné od 15.1.2009, podľa ktorého ustanovenia účinné od 15.1.2009 sa nevzťahujú na omeškanie, ktoré vzniklo pred 15.1.2009.

Vo veci 7C/136/2011 k vzniku omeškania došlo až po 15.1.2009, nakoľko žalobcovi bol priznaný úrok z omeškania vo výške 11,79 % ročne zo sumy 15.309,78 Eur s účinnosťou od 1.10.2010 v dôsledku čoho súd prvého stupňa pri rozhodovaní o úroku z omeškania musel vychádzať z novelizovaného znenia ustanovenia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Dojednanie úrokov z omeškania nad limit stanovený Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. spĺňa definíciu neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Vo veci 7C/136/2011 súd prvého stupňa neskúmal z úradnej povinnosti neprijateľnosť dojednania o úrokoch z omeškania čím konal v rozpore s rozsudkom Európskeho súdneho dvora vydaným vo veci Océano Grupo Editorial C-240/98 až C-244/98 ukladajúcim národnému súdu i z vlastnej iniciatívy určiť, či je zmluvná podmienka neprimeraná alebo nečestná alebo nepriznať plnenie z takejto neprimeranej alebo nečestnej podmienky. Cieľ čl. 6 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorý od členských štátov vyžaduje zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len ak národný súd má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

V konaní vedenom pod sp. zn. 7C/136/2011 sa nezohľadnilo rozhodnutie Európskeho súdneho dvora ukladajúce povinnosť súdu z vlastnej iniciatívy posúdiť neprijateľnosť zmluvných dojednaní a teda bol naplnený dôvod pre povolenie obnovy konania podľa ustanovenia § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p..

Čo sa týka 3 - mesačnej subjektívnej lehoty stanovenej ustanovením § 230 ods. 1 O.s.p. na podanie návrhu na obnovu konania, táto bola zachovaná. Od žalovanej v 1. rade ako bežnej spotrebiteľky nemožno vyžadovať, aby sledovala judikatúru Európskeho súdneho dvora a ešte aj posúdila so znalosťou veci, či určité rozhodnutie uverejnené v úradnom vestníku EÚ je pre povolenie obnovy konania významné alebo nie. Ak žalovaná v 1. rade vo svojom čestnom prehlásení zo dňa 17.6.2013 (č.l. 4 spisu) uviedla, že o dôvodoch pre podanie návrhu na obnovu konania sa dozvedela až dňa 3.5.2013 pri návšteve združenia na ochranu spotrebiteľov a žalobca ničím právne významným toto tvrdenie nespochybnil bolo potrebné z predloženého čestného prehlásenia vychádzať.

Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.